

Asia: VN/854/2022

Hallituksen esitys sote-uudistusta koskevien rahoituslakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Kuntien rahoitusta koskevat ehdotukset

Luonnos hallituksen esityksestä perustuu liian optimistiseen arvioon talouden kehityksestä ja kuntien verotulojen kasvusta. Valtiovarainministeriön viimeisin Suomen talouden kasvuennuste on 0,5-1,5 %. Samaan aikaan luonnoksessa esitetään, että kuntien verotulojen kasvu on yli 800 miljoonaa euroa. Käytännössä kuntatalous joutuu entistä tiukempaan tilanteeseen. Jäljelle jäävän kuntaveroprosentin tuotto pienenee.

Tämän hetken talouden tilannekuva on muuttunut ratkaisevasti siitä, kun talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2022 – 2024 laadittiin. Kevään 2022 työtaistelujen aiheuttamat palkkakustannusten nousu, palkkaharmonisointi ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen mahdollisten alijäämien kattaminen ovat seikkoja, jota ei ole huomioitu riittävällä tasolla. Kohonnut inflaatio ja hintojen nousu vaikuttavat kuntien käyttötaloutta heikentävästä vuodesta 2022 alkaen. Kunnat joutuvat käyttämään kuluvan vuoden aikana 2022 TA-arviota enemmän rahaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluihin.

Hyvinvointialueuudistukseen sisäänrakennettu kannustin kunnille hillitä sosiaali- ja terveystalouden kustannusten kasvua ennen uudistusta ei muuttuneessa tilanteessa enää käytännössä toimi.

Kuntien jäljelle jäävien palvelujen rahoituspohja tulee turvata. Kuntien rahoitusasema ei saa vaarantua sen vuoksi, että kunnat eivät ole pystyneet rajaamaan kuntayhtymän tuottamien sosiaali- ja terveystalouden kustannusten kasvua ennen uudistusta.

2. Hyvinvointialueiden rahoitusta koskevat ehdotukset

-

3. Yliopistosairaalatekijää koskeva ehdotus

-

4. Vaikutusarvioinnit

-

5. Muut huomiot

Luonnokselle annettu lausuntoaika on liian lyhyt. Esityksessä on erittäin merkittäviä muutoksia rahoitukseen. Lausuntoaikana lausunnon antajilla ei ole mahdollisuutta tarkistaa ja arvioida luonnoksen täysimääräisiä talousvaikutuksia. Luonnokselle tarvitaan pidempi lausuntoaika, jotta asiaan ehditään paneutua.

Lempeä Tarja
Kajaanin kaupunki - Talousjohtaja